

Előfizetési árak:

Égész évre 10.— Art
Félévre 5.—
Negyedévre 3.60
Egy hére 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kité-
réssel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasáboz petty
soronkint 5 kr-ával
számítottak.

Észrevételek.

Városi közvilágításunk pályázata ügyében.

Városunk köz- és magánvilágításának biztosítására hirdetett verseny tárgyalás folytán három ajánlat érkezett és minthogy azok lenyomatva már a nagy közönség kezei között vannak, nem árulunk el hivatalos titkot, mikor ezen pályázat eredményéről a nagy közönséget tájékoztatni kívánjuk.

Ismeretes dolog, hogy az augsburgi légszesz ipartársulat mult év elején ajánlatot tett a városnak tisztán légszeszvilágítással leendő ellátására, és a tárgyalások nevezett társasággal odáig fejlődtek, hogy az erre kiküldött bizottság már egy végleges szerződés elfogadását ajánlotta a város közgyűlésének.

Ezen új ajánlat folytán városunk és a fogyasztók már az 1898. január elsejétől 1900 december 31-ig terjedő időre a légszesz egységárak tetemes árleengedésében részesültek volna. Az ezen három évben az augsburgi légszesz ipartársulat által ily módon tett engedmény circa 100.000 frtra értékelhető, — mely összegből a város házipénztárának javára a 35 év óta fizetett egységárakhoz viszonyítva mintegy 18.000 frt esett volna.

Ezen új szerződés tervezetét azonban az 1897. július 28-án megtartott városi közgyűlés nem fogadta el, hanem a közvilágításnak városunkban az 1901. Jan. 1-től további évekre biztosítására versenytárgyalás hirdetése lett elhatározva.

A beérkezett három ajánlat közül kettő kizárólag kombinált világításra, egyik pedig kombinált, avagy kizárólag légszesz illetve villamos világítás szolgáltatására vonatkozik.

Ha első sorban a közvilágítás szempontjából bíráljuk el a beérkezett javaslatokat, azt látjuk, hogy a pályázati fel-

tételek keretében mozgó kombinált világításra nyújtott ajánlatok a város pénztárának oly tetemes megterhelését vonnák maguk után hogy azok mellett egyetlen egy polgár sem foglalhat állást, ki városunk gazdasági jövőjét lelkiismeretesen szívén hordja. Ha a közvilágítást tisztán légszeszszel látnók el a három pályázó által tett ajánlatok szerint a közvilágítás évi költségei kettőnél ha nem is tetemesen, de magasabbak, egynél pedig olcsóbbak lennének, mint az augsburgi légszesz ipartársulat ajánlatának elfogadása esetén.

Joggal felmerülhet már most a kérdés, miszerint minő körülményben kell magyarázatát keresnünk annak, hogy a nyilvános versenytárgyalás a kívánt eredményt miért nem érte el? mert hiszen az augsburgi légszesz ipartársulatnál olcsóbb ajánlatot csak részben szolgáltatott.

A felelet az mert az augsburgi csak légszeszvilágításra szerződött volna míg a 3 pályázó ajánlatát a villanyvilágításra is kiterjesztette és pedig oly mesés nagy méretekben, melyek egy világvárosba valóknak lennének. De hát a pályázati feltételek kívánták így! Ugyanis: A pályázati felhívásban a kombinált világításnál 150—152 ivlámpa világítására kívántatott ajánlattevés és ezenkívül a jelenlegi légszesz lángok megtartása mellett még 490 db új légszesz lámpát is kell felállítani.

Világos, hogy akkor, midőn a közvilágítás céljaira szolgáló lámpák számát megkétszerezzük és ezenkívül bizonyos számú ivlámpákat is alkalmazunk, a költségeknek horribilis összegre kell emelkedniök. — Szükség, erre a rendkívül luxuriosus világításra egyáltalában nincs, mert ha városunk nagyobb forgalmu utcáit, útjai és terei világítását mintegy 400 Auer-égyével ellátott légszesz láng fogja szolgáltatni, és ha ezenkívül még 25 talán 30

ivlámpa fogna a forgalom csomópontjain felállítani, még akkor is Debreczen városának lesz az összes magyar városok között a legszebb, sőt a legfényűzőbb kiállított világítása.

Azt hisszük, tehát nem tévedünk akkor midőn a pályázatok drágaságának okát a feltételek oly túl messze menő követelésében keressük, mely illenék talán egy 2—300,000 lakosu nagyváros, de nem Debreczen fejlődöttsége és igényeihez.

Ugyanis a pályázati feltételek szerint a légszesz körösövezeték kiépítése, a légszesztelep kibővítése és új kandeláberek felállítása, a villamos üzemenl pedig földalatti vezetések fektetése kívántatik. Mindezek a feltételek tetemes terheket rónak a vállalkozóra és természetes, hogy az augsburgi légszesz ipartársulatnak, melynek eszeágában sincsen pl. villamos telep létesítése, a villamos áram vezetésére szükséges földalatti vezeték megtérítésre nem volt oka ajánlatában fedezetet keresni.

A míg az augsburgi társaság ismeri saját légszesztelepét, tudja, hogy csövezeték megfelelő és mennyiben a kívánalmaknak, addig a többi vállalkozó ezégek még ha az augsburgi légszesz ipartársulat különösen támogatta volna is őket a telep és a csövezeték tanulmányozásában, az idő rövidségénél fogva, akkor sem juthattak volna el odáig, hogy a 125000 frtért megváltandó telep és tartozékai valódi értéket megállapíthassák ez is nagy előnye volt tehát az augsburginak a pályázók felett. — Azért vált szükségessé, hogy az új ajánlatokban megfelelő magasabb egység árak utján némi fedezetet biztosítsanak arra nézve ha a légszesztelep és tartalékok a 125000 frtot meg nem érné.

A városnak kötelessége lett volna a pályázati felhíváshoz csatolni a légszeszgyár pontos, részletes és szakszerű leírását, a jelenleg alkalmazásban levő csöve-

TÁRCZA.

Ballada.

(A. Van Hasselt után francziából.)

— Kedves fecském, ki messze jársz;
Fekér felhőkön messze szállsz,
Nem látod erre kedvesem?
— Nem én, nevét sem ismerem.

— Pacsirta, messziről jövet,
Lsbege fent, felhők felett,
Láttad imádott angyalom?
— Nem őt nem láttam utamon.

— Erdő, ki dallal altatod
Zöld lombos, árnyas sátorod,
Nem láttad erre kedvesem?
— Nem járt az erdön ssukisem.

— Te égnek álló sziklaszál,
Hol a sas szárnya lengve száll,
Nem láttad erre lovagom?
— Nem járt ló s lovas tájamon.

— Patak, csilítsd bőszült vized...
Átment-e hajzaid felett
Aranyhaju szép kedvesem?
— Ágyamban alszik csendesen...

Sáfrány Lajos.

Zola.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárcája.

I.

Zola és a franczia erkölcs.

Lajos óta mintaképül szokta használni a vén Európa Gallia műveltségét, modorát, divatját, művészetét és minden néven nevezendő dolgát.

Nyelve a világ internacionális nyelvű lett és Páris tengelye körül forgott minden.

És mindez nem ok nélkül történt. Francziaország ismételten magára vonta az egész világ bámulatát és csudálkozását.

Oly megrázkódásoknak volt kitéve ez az ország, ez a nemzet, amely a megrázkódások más nemzetet elsepertek volna a történelem színteréről. Francziaország azonban nem tűnt el, hanem mindannyiszor Phönix-ként emelkedett fel saját hamvaiból.

Tizenhatodik Lajos kivégeztetése után, a Comune rémuralma alatt a Maratok, a Dautonok és a Robéspiérek kölcsönösen tizedelték a nemzetet és csurgott a vér a gilotin széles késéről.

Bonaparte Napoleon felvette a harcot egész Európával és ha maguk az

elemek nem esküsznek össze ellene, a héroszok és titánok módjára lenyugzi vala egész Európát.

Harmadik Napoleon dirigált egész E Európának és midőn Szédánnal hazát és trónt veszített és a győztes német oly hadi sereget rótt a francziákra, hogy egész Európa megegyezett abban, miként ezt a vereséget soha sem heveri ki a büszke Gellia. Mi történt? Az, hogy a Thiers-ek és Gambetták — eme két nagy államférfi aegise alatt — Francziország jóval hamarabb fizette meg a hadi sereget, a mint azt neki megfizetni kellett volna. És nem csak hogy nem ment tönkre, hanem fejlődött, virágzott, gyarapodott anyagilag és szellemileg.

Amde a Montesgnérek, a Holtairek, a Hugo Victorok, a Lamartinek, a Rousseauk, a Thiersek és Gambetták sirba szálltak; tetemeik a Pantneomban nyugszanak és szellemök? Nos, azok még csak kísértetni sem járnak a Gallok büszke honában,

Az anarchizmus, szocializmus, antiszemizmus, a frivolitás, lidérség és klerikalizmus felütötték tanyájukat ott, a Szajna partján, melynek zavaros vizét annyiszor festette pirosra a szabadsáért ontotta vér.

A „Pro liberlate” feliratu zászló, mely alatt XVI-ik Lajosnak és Mária Antonette fejének le kellett hullania, hogy

zetékeknek lámpáknak és egyéb felszerelvényeknek rajzát és pontos méreteit, hogy ily módon minden egyes vállalkozó alaposan ismerje azt a légszerművet melyre vételajánlatot kénytelen betérjeszteni.

Továbbá a pályázati feltételekben nem állapított meg egy egységes alap, melyre vonatkozólag az egyes ajánlkozók javaslatukat betérjeszthették volna.

Epen azért minden pályázó maga teremtett számításának lehetőleg olyan alapot, melyre támaszkodva, saját ajánlatának legelőszöb voltát képes bebizonyítani.

Ezen alapok természetesen egymástól annyira különbözök, hogy az egyes ajánlatoknak számszerű összehasonlítása, tekintettel arra, hogy a legtöbb esetben hypothéziseken alapul, nem megbízható. Így pl. a fogyasztás emelkedésével a város részére bizonyos kedvezmények biztosítatnak. A fogyasztás emelkedése tudvalevőleg sokban függ a vállalkozó üzleti ügyességétől és attól is, hogy egyáltalában képes-e felmerült szükséglet igényeit kielégíteni.

Tessék most már ezen az alapon összehasonlításokat eszközölni és megmondani, hogy ha pl. mindkettő egyenlő fogyasztás után ad kedvezményt, melyik vállalkozónál fogja a város hamarabb e kedvezményeket elérni.

Még kevésbé lehetséges egy minden tekintetben megnyugtató és megbízható összehasonlítást tenni akkor, midőn a megváltási feltételeket állítjuk egymással szembe. Mindhárom cég egymástól teljesen különböző megváltási feltételeket ajánl. Függnek pedig ezen feltételek első sorban a befektetett tőkétől.

Ime tehát először is szükséges volna megállapítani, hogy melyik az a vállalkozó, ki a legkisebb költséggel tudja a szükséges berendezéseket czélszerűen megcsinálni és aki a megválasztás esetére való tekintettel nem fogja a befektetési tőkét a szükségesnél magasabb összegben meghatározni. Másodsorban függ a megválasztási feltétel a várható jövedelmességétől. Itt megint szükséges volna garantiákat keresni arra nézve, miszerint, melyik vállalkozó fogja az üzletet olyké-

vetetni, hogy a lehető legjobb jövedelmességét érje el, Mentsél nagyobb mar most az a jövedelem, melyet a vállalkozó elér, annál terheesebb a megváltási feltétel a városra nézve, mert a városnak megváltás esetén annál nagyobb összeget kell fizetni.

Ily módon az a komikus eset állhatna elő, hogy a város érdeke a megváltás szempontjából azt kívánja, hogy a világító vállalat lehető kevés jövedelmet hozzon a vállalkozónak.

Hosszu sorozatát hozhatnók fel még az itt megjelöltekhez hasonló példák, annak bizonyítására, hogy a beérkezett pályázatok egymással egységes alap megteremtése nélkül össze nem hasonlíthatók. Ebből tehát az következik, hogy akkor, midőn a város e fontos kérdést megoldani akarja, *teremtse első sorban tiszta és világos alapot arra nézve, hogy minő pontokra vonatkozólag kíván a három pályázótól nyilatkozatokat nyerni?* továbbá adjon a pályázók rendelkezésére a megváltandó légszertelep és tartozékairól pontos, részletes és szakszerű felvilágosítást. — Világosítsa fel továbbá pályázókat arról, hogy a közvilágítás contemplant kiépítése nem azonnal kívántatik, hanem hogy évről-évre csak bizonyos számban lesznek új lángok felállítandók, legfőként pedig mondjon le a város legalább egyelőre arról, hogy 150 ivlámpa állíttassék fel a város világítására és elégedjék meg azzal, hogy kiköt magának 400 gázlángot Auer-éggel és legfeljebb 25-30 ivlámpát a forgalom csomó pontjain és a főutczákon. Igen terhes továbbá a földalatti vezeték feltétlen megkövetelése, mert légio azon nagyvárosok száma, ahol különösen nem túl magas feszültségű (100-150 volt) egyenáram vezetésére földfeletti vezeték engedélyeztetett, az emberi élet biztonsága minden veszélyeztetése nélkül. — Feltétlenül megkövetelendő volna azonban, hogy a váltakozó áram továbbítására szolgáló vezeték csakis föld alatt legyen elhelyezhető.

Igy például a pályázati felhívásnak a következő kérdéseket, illetve kijelentéseket kellene tartalmaznia:

1. Hány évre kéri a pályázó az engedélyt kizárólagos joggal, hány a kizárólagosági jog elhagyásával?

2. A megállapított lámpaszámra a fenntartás, meggyújtás stb. költségeivel együtt, *minden egyéb költség kizárásával*, mely összegért, illetve mily egységárban vállalja el a vállalkozó a közvilágításhoz szükséges légszerez, illetve villamos áram szolgáltatását?

3. A fogyasztás emelkedésével ezen egységárakra mily engedmények fognak adatni? avagy az évek folyamán mily százalékkal apasztatnak?

4. Mutattassanak ki a magánvilágításra szolgáló légszerez és villamosáram egységárát, a fogyasztás emelkedésével járó engedményekkel. Továbbá az egyes lámpák évi pausális árai, tekintet nélkül a fogyasztás mennyiségére.

5. Ipari és erőátviteli, illetve fűtési és főzési czélokra szolgáló légszerez vagy villamos áram egységárai, a megfelelő engedményekkel.

6. Mondja ki a város, hogy *részesülni csak is a bruttó jövedelemben kíván*. Ajánlat teendő tehát, hogy a bruttó jövedelemből a város részére százalékokban kifejezve, a vállalkozó milyen részesedést biztosít?

7. A megváltásra vonatkozólag nem volna kizárandó a *becsáron való átvétel*, de bizonyos minimális összeg kikötendő. Ajánlat teendő tehát, hogy az egyes időközökben hány százalék ráfizetéssel, illetve engedménnyel lesz a világító mű megváltható.

8. A légszerezhálózat kötelező kibővítése és ezen kibővítési terv megállapítása mondasék ki s oly ajánlat mely ezen kibővítést mellőzi, figyelembe nem vehető.

9. Az augsburgi légszerezipartársulatnak az 1898-1900-ig terjedő időszakra ajánlott árleengedésével szemben a pályázók minő recompensatiót hajlandók nyújtani stb.

Ezen kérdésekben csupán azon főpontokra kívántunk rámutatni, melyek a pályázati feltételekben minden kétséget kizáró világos módon kifejezésre kell, hogy

azok véreből keljen ki a szabadság, az egyenlőség és testvériség eszméje — ma önző esőselék kezében van és a Pro libertate helyett — véres belükkel oda van írva: Anarchizmus. És a klerikális párt ahelyett, hogy belátna a veszélyt, a amely hazáját fenyegeti: ahelyett, hogy kezét fogja a jobbik, a józanabb elemmel; a helyett, hogy sietne megmenteni a nemzetet a veszélytől: szövetkezik a haza legnagyobb ellenségével, a rendbontókkal, csupa önző ezülből.

Sehol Európában nem sülyedt annyira a közérköles, a szeméreméret, mint Franciaországban.

Sehol nem tartott annyi orgiákat az erkölestelenség, mint Franciaországban; sehol sem dominál annyira a megvesztegethetőség, a panama, mint Franciaországban.

És ninesenek a Rousseauk, a Woltairek, a Lamartének, a Thiersek és Gambetták, hogy a lejtőre jutott Francia erkölestelenségek lethargiájából felráznák?

De igen, akadt egy igaz ember, a ki felemelte tiltakozó szavát és rámtatott az alprófétákra. Ez az ember Zola Emil a naturalizmus és verizmus iskolájának nagy mestere.

Távol áll tőlünk felekezeti kérdést csinálni Dreyfus esetéköl: nem tulajdonítunk ennek antisemitizmus alapot, valamint a Scheuzer—Kesztner és Zola eljárásában sem keresünk filozemitizmust. De megdöböntő az a tudat, az a jelenlét, hogy egy miniszter, hogy a maga positióját biztosítsa, szllárdltsa: kész

egy ártatlan embert életfogytiglan számkiüzni, legyen ezen ember zsidó, keresztény a vagy mohamedán! Az erkölesnek eme dekadentiája megdöböntő. — Nálunk egy miniszter elnök, a ki 15 éven át vesztette az ország kormányát, a mivel egyszer szavát nem tudta beváltani, ott hagyja positióját, többséget, pártját és megy közkatonának, ott pedig ártatlan embereket hurezolnak az Ördög szigetre, hogy egy miniszter elterelje rossz politikájáról a nép figyelmét és maradhasson bársony székében.

És az ellen emelte fel Zola szözatát. Mi — hirlapírók — csak üdvözölni tudjuk őt e bátor, szökimondásáért.

Minden igaz magyar zsurnaliszta, az ő helyében, ugyanezt tette volna. Erről már több izben tett tanúságot a magyar sajtó.

Zola Emil igazságszeretetével és keresésével győzni fog, mert az igazságot el lehet ideig-óráig nyomni, de eltemetni nem.

Dreyfus pedig, a ki utóvégre is csak kicsinyke láncszem a nagy emberiség láncolatában előbb-utóbb rehabilitálva lesz.

Mint emberek sajnáljuk az embert, bizonyára mély részvétellel vagyunk sorsa iránt: itt azonban az egyén subjectiv érzete háttérbe szorul és a dolgot magasabb szempontokból kell mérlegelnünk.

Látjuk Franciaországot, a mely a szabadság magasztos eszméjéért lángborította egész Európát; a szabadság tüzcsövait még az Atlanti tengeren túl is

röpitette, hogy ott is kigyuladtak a szabadság tüzoszlopai és ugyanazon szabadság szerető, a szabadságért annyit küzdött, annyit harezolt nemzet a 19. század vége felé kezét fog Európa legabsolutisztikusabb, legautokratikusabb államával — Oroszországgal.

Látjuk Franciaországot, a mely első volt az európai concertben, a mely zsidó lakosait szabaddá, egyenlővé tette hazája nemzete polgáraival és beleolvadt a francia nemzettel szivben, lélekben, testben és hazaszeretben és ugyanazon nemzet — a 19 század végén beviszi az antisemitizmust a templomba, az egyházba, a törvényhozó testületbe, a hadseregbe: szóval mindenüvé. És miért? Talán tulsulyra vergődtek ott a zsidók? Talán kiszorították ott a katholicizmust? Talán államot képeztek az államban? Nem! Hisz egész Francziuországban nem lakik annyi zsidóság, mint Budapesten és még egy két zsidó lakta magyar városban. Egyes deparlamentben, a milyen pl. a Bretagne egyáltalában ninesen zsidó.

Statust statumban sem képezhetnek, hisz a saktert, a rabbit, a tanitót, az eljárót, az országos főrabbit az állam nevezi ki.

De igen, akadt egy igaz ember, a ki felemelte tiltakozó szavát és rámtatott az alprófétákra. Ez az ember Zola Emil a naturalizmus és verizmus iskolájának nagy mestere.

Távol áll tőlünk felekezeti kérdést csinálni Dreyfus esetéköl: nem tulajdonítunk ennek antisemitizmus alapot, vala-

jussanak, úgy hogy az ajánkozó ajánlatában csak az egységárakat és az engedmények számadatait fogja kitenni és az egyes kérdésekre határozott „igen“-nel illetve „nem“-mel válaszol.

Ezen az alapon lehetséges lesz az összehasonlítás és most mikor ez a kérdés kellek foglalkoztatta a közönséget és az ajánkozókat is, kimerítő információkat szerezhetek maguknak városunk speciális viszonyairól, bizton elvárható, hogy egy újabb pályázati kiírás esetén kétséget kizárólag ki fog tűnni az, hogy az ausburgi légszszipartársulat ajánlatánál a város érdekére kedvezőbb, jövő fejlődésére nézve üdvösebb ajánlat birtokába jutunk.

Tekintettel már most arra az eléggé nem méltányolható munkára, fáradságra és költségre, miket a pályázatban résztvevő három pályázó, párosunk érdekében is áldozott, a világitás kérdésének megoldására méltányos volna, hogy ezen újabb versenytárgyalásra csakis az eddig már ajánlatot tett három cég hívassék fel.

Röviden összefoglalva cikkünk velejét javaslatunk az, hogy a nemes város általánosságban és elvileg pályázóul elfogadván mindhárom pályázó céget, — nyisson most már a három között szűkebb körű verseny tárgyalást légszsz és villanyvilágításra — részletesen körvonalozván és kétséget kizárólag praecizisen megállapítván a feltételeket saját és más elismert szakértők meghallgatásával nem zárkózván el a 3 pályázó cég alapos és szakszerű észrevételeinek meghallgatásától sem.

Azt hisszük és bizton reméljük, hogy a város lakosságára nézve nem különben a pályázati versenyben résztvevő cégekre is ez lesz a legmegnyugtatóbb, a város pedig a midőn egyik oldalon csakis előnyöket nyerhet a maga és lakosai részére vice versa kifogásolhatatlan méltányossággal jár el azon 3 vállalkozó céggel szemben, mely felhívására munkát, időt és költséget nem kimélve — jelentkezett és a versenyben sorompóba lépett.

Győzzön a jobb!

Többen.

A Zenede házi hangversenye.

Debreczen, január 31.

Minden nagyzástól menten, és nagy szorgalommal csendben és kitartóan halad kitűzött célja felé a debreczeni Zenede. Nem kéjeleg abban, hogy gygásokat fog nevelni, nem is biztat minden növendéket, hogy egykoron művészi babér fogja fejét körülövezni; csak megmarad a mi ezivis városunk ezivis szülöttjének, a ki nem kíván többnek látszani, mint ami; hangzatos elnevezésre nem ad semmit, hanem kitartó munkásságban keresi és találja hivatását, melyet zsenge korától immár 36 éven át gyakorolt; szóval, szakasztott képmása az édes anyjának, Debreczen városnak, mely város 10 vagy 12 éve anyaságának tudatára ébredve, annyi gyöngédséggel zárja kebelére gyermekét, dédelgeti, becézgeti; nem tartja ugyan tyukkal, kalácsal, hanem ad egy kis költő pénzt és gondoskodik, hogy azoknak a kedves kis esemetéknak ujjacskaí a zongora billentyűin meg ne gémberedjenek.

Nagy volt ám a Zenede-gyerek becsülete azon a tavalyi nagy kiállításon is; ki lett tüntetve a társai felett. Sőt azóta még a Hungária nagymama is megkedvelte és ennek a kiérdemelt kegynek ezer csengő, pengő adományozása által adott harmonikus kifejezést. Van tehát a Zenedének jó neve, tisztessége, becsülete, ha nem is a külföldön, mely eddig létezéséről csak a kóták megrendelésnél nyert tudomást, hanem itthon. Kiképzésének van ugyan egy nagy hiánya, mit barátai sem tagadhatnak el: nem járt akadémiába s így nem ismeri a zenetudomány némely magasabb ágát, mint a dobálást, harangozást, pedig azt csak is a tudomány mai emeltebb színvonalán lehetne elméletileg és gyakorlatilag elsajátítani.

Portékáját nem tudja ugyan árulni, de alkalmat nyújt a közönségnek, hogy a portékák reális voltáról meggyőződést szerezhessen. Így tévedtünk be mi is e vásárra, a növendékek szombat esti hangversenyére Most tehát szedjük ránczba homlokunkat, tegyük fel az okulárét és

lássuk megérdemelte-e az élvezet a másfél órai gőzfürdőt.

A műsor: Nikolai „Windsori vignők“ dalművének 8 kézre átirat nyitányával kezdődött. A „Zenede“ vezetősége úgy látzik az összjátékra — igen helyesen — kiváló gondot fordít, a mi Terei Emma, Bosznay Gabriella, Biedermann Frida és Rosenberg Ilona gonddal összetanult és helyesen színezett zongorajátékából meg is látszik.

Azután egy fiatal, mosolygó arezu leány Erber Margit lépett a dobogóra és Mozart böleső dalának s a Citerás románézának eléneklésével rövid két évi tanulmánya daczára is ritka bátorságot, szép reményekre jogosító hanganyagot mutatott fel.

Majd Haydn hegedű kettősét Szilágyi Imre és Schwarz József adták elő; öblös hang, bátor vonóvezetés, finom színezés jellemezte játékukat. — Ezután Bosznay Gabriella adta elő Gaál Ferencz 2-ik rhapsodiáját, helyes felfogásról téve tanúságot Raics Erzsike pedig a „Honvéd özvegye“ című verset szavalta el szép hangjelzéssel és igazi bensőséggel. — Kemény Klára felléptét mindig szívesen vesszük, előbb Lassentől énekelt, majd a másik dal helyett közkivánatra Gregh „ablakodnál megjelenek“ ösmert kedves dalát adta elő, mit a közönség óhajára megismételt.

Rövid szünet után Biedermann Frida igen figyelemre méltóan precizzen és szabatosan interpretálta Moskovsky as dur kerin-gőjét. Ezután Schwarz József adta elő Rode 4-ik hangversenyének első tételét — jelentékeny haladást mutatva fel. Befejezésül Adamek Irma és Hermann Irén énekeltek Mendelsohn ösmert „egyellen szóban akartam“ kezdetű örök szép dalát. Erőtéljes hangjukban gyönyörködött a közönség. A hegedű és énekszámokhoz a kíséretet Terei Emma és Jóna Kálmán teljesítették: — discret játékuk bármely igényt kielégíthet. A jól sikerült hangverseny után azon meggyőződéssel távoztunk, hogy a zenede növendékei derék tanáraink részére a legfényesebb bizonyítványt állították ki.

mint a Scheuer-Kesztner és Zola eljárásában sem keresünk filosemitizmust. De megdöbbenő az a tudat, az a jelenség, hogy egy miniszter, szilárdítsa: kész egy ártatlan embert az Ördög-szigetre életfogytiglan számkiüzni legyen ezen ember, zsidó, keresztény a vagy mohamedán. Az erkölcsnek eme dekadentiája megdöbbenő. Nálunk egy miniszterelnök, aki 15 éven át vezette az ország kormányát, mivel egyszer szavát nem tudta beváltani, otthagyja posztóját, többségét, pártját és megy közkatonának, ott pedig ártatlan embereket hurezolnak az ördög szigetre, hogy egy miniszter elterelje rossz politikájáról a nép figyelmét és maradhasson bársony székében.

Es ez ellen emelte fel Zola szövegét! Mi — hirlapírók — csak üdvözölni tudjuk őt e bátor, szókimondásáért.

Minden igaz magyar zsurnaliszta, az ő helyében, ugyanazt tette volna. Erről már több ízben tett tanúságot a magyar sajtó.

Zola Emil igazságszeretetével és keresésével győzni fog, mert az igazságot el lehet ideig-óráig nyomni, de eltemetni nem.

Dreyfus pedig, a ki utóvégre is csak kiesinyke lánczszem a nagy emberiség lánczolatában előbb-utóbb rehabilitálva lesz.

II.

Zola és Voltaire.

Zola a Dreifusz ügyben az igazság bajnokává szegődött s célul tűzte ki, hogy e pörbe világosságot hozzon. Egész Európát izgalomban tartja e pör. Egyéb

okokon kívül az ítélet borzasztósága is oka a nagy érdeklődésnek. Egy kapitányt örökre száműznek az emberek sorából magános szigetre, mely rosszabb a fegyháznál. E mellett kíséri a gondolat, hogy az elitelt ártatlanul szenved e halálnál súlyosabb kínokat. Ha főbe lötték volna nem izgatná az embereket, hogy az ártatlan él és szenved de most nemesak rehabilitációjáról van szó, hanem a büntetés feloldásáról, a reményről, hogy az ártatlant visszaadhatják az életnek. Az Ördög-sziget lakója mint nyomja az emberek lelkiismeretét állandó memento, az igazság kiderítésére.

A Zola és társai mozgalmához hasonló volt a mult században Voltaire és barátainak, az encyclopedistáknak szintén egy bünper kapesán kifejtett mozgalma.

Nem lesz talán érdektelen az esetek röviden feleveníteni Calas János tekintélyes toulousei kereskedőt 1761. évben azzal vádolták, hogy megölte fiát. mert ez a protestáns hitről katolikusra akart áttérni. Pedig a fia öngyilkos volt. Kicsapongó életet élt s lelki meghasonlásban megölte magát. Az öreg Calas mindvégig tagadott s noha bizonyíték nem volt ellene, kerékbetörték. Calas háznépet melyet szintén vádolták kénytelenek is voltak kibocsátani a fogságból.

Es most előlép a Calas özvegye, mint Dreifusz neje s meggyőzi Voltairt férje ártatlanságáról.

Voltaire nem habozik az igazság védőjévé állani s mint Zola, egyesült párisi barátaival s nagy harezot indított

Calas rehabilitációja és az akkori büntető jog és bünvádi eljárás reformációja iránt. Mint most akkor is az egész európai közvéleményt foglalkoztatta az eset.

Voltaire sikert aratott. Calas ártatlansága bebizonyult.

A büntetőjogi reformmozgalomnak eredménye lett Beccaria fellépése az 1810-iki napoleoni büntető codex, mely mintául szolgált egész Európában.

Vajjon nem fog-e Zola sikert aratni?

Ha Dreifusz ártatlansága bebizonyult nem fogja-e ez a mostani katonai igazságszolgáltatás tarthatatlanságát igazolni?

A katonaságnál az egyén vajmi kevés az egész szervezettel szemben. A szükséges egyöntetűség, fegyelem, szigorúság miatt nem sokat gondolnak avval, hogy az egyeseknek szolgáltatandó igazságban az egyén szempontjából valami nagy logika legyen. Innen, a vádlott védelmére álló kevés biztosíték, a titkos tárgyalás, pedig az igazság nem fél a nyilvánosságtól.

Az emberi haladás áldozatokat követel. Nem következik-e be reform a katonai igazságszolgáltatásban nem áldozata e ezen haladásnak Dreifusz s nem hőse-e Zola. A jövő fogja megmutatni.

Annyi mindinkább kiviláglik, hogy egyéni és kormányérdek, politikai és szenvedély is közbejártottak abban, hogy Dreifusz az ördög-szigetre jutott.

Ujlaki Géza.

SZINHÁZ.

* **Bánk-bán.** Örömmel constatáljuk, hogy Debreczen közönsége megtudja nagyon, de nagyon becsülni a magyar színi-irodalom remekeit, a mult napokban az ember tragédiája töltötte meg a színház nézőterének minden rétegét napokon keresztül, — tegnap este pedig „Bánk-bán“ vonzott telt házat, fényes elégtételt szolgáltatva a magyar muzsának az a közönség, amely pénteken a Goldsten Számira a színházat üresen hagyta. Dicséretes dolog volt Komjáthytól, hogy Bánk-bánt elővette, de még dicséretesebb, hogy oly nagy gondot fordított annak színrehozatalára a kisebb tévedésektől, minők a milly-gyergyák használata mécsék helyett, Petur bán lengyel kimondhatlanától eltekintünk, mert az előadásban bő kárpótlást nyertünk. Komjáthy Bánkot sok gonddal tanulta be, s megtudta kapni hévvel és szívvvel azokat a jeleneteket, amelyek ezen erős szerep sarkpontját képezik, Komjáthy né mint Gertrud méltóságjeljes, igazi királynői és igen szép volt. Ez a szerep még hosszú időközön keresztül fog Komjáthy nének elismerést és dicsőséget szerezni. Melindával és Bánkkal való jelenetei nagyon megközelítették a legnagyobb Gertrudokat. Halmy Margit Melindát elég elegikusan játszotta meg, a királynéval való jelenetében szépen tüntette ki a tisztességére büszke nőt, az örülni jelenetében azonban egy kissé elmosódott, jövőben ezt a szép jelenetet jobban ki kell színeznie és akkor nagyobbhatást lehet ezzel a simpathikus szereppel elérni. Szathmáry, Peturt daczára, hogy ezen szerep nem neki való elég jól játszotta meg. Dicsérettel kell kiemelni Vidort, Biberách szerepében, reá szolgált az elismerő tapsokra ugy szintén Haday is mint Mikhál bán. Tanay inkább egy monoklit forgató asfalt uracsot, mint egy kéjencz herceget mutatott be, Melindával való jelenetét sehogy sem tudta érvényesíteni, ugy hogy majdnem érthetetlen volt, hogy miért haragszik erre az ártatlann uracsra Bánk-bán.

* **Érdekes vendégszereplés.** *Sebesi Basset* Vilmos, Budapesten volt operanövendék, mikor a konzervatoriumot elvégezte, sok évig működött Olaszországban és Amerikában, mindig előkelő színházaknál. Február 2-án a Kornevillei harangokban Gáspár apót énekl. *Sebesi* debreczeni származású és családja most is itt lakik. A külföldről sok év után hazakerült színművész vendégszereplése megérdemli az érdeklődést. *Sebesi* érczes, tömör, mély hangjáról dicsérettel irtak az amerikai lapok is és reméljük, hogy a debreczeni színművész a szülővárosa színpadán is éppen olyan sikert arat, mint a külföldi színpadokon.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattár a felekeknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A Gőzgyűjlesztő „Győző“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Zóna-mészárszék helyisége Csapó-utca Slezák-féle ház, a gyógyszerár mellett, továbbá a kenyéripiacon a Szikszai-féle háznál. Beiratkozhatni a székhelyiségekben, továbbá a D. E. és R. U. szerkesztőségeiben és Thót Lászlónál Csapó-utca 319. A jelentkezés legezélszerűbben levelezőlap útján történhetik.

Február 1. Jogász és tisztviselőkor álarozos bálja.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

— A száműzött Kálvin. Lapunk egyik legközelebbi számában ily ezimen egy közlemény jelent meg, melyre ma válaszképpen a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy arra a felszólásra, melyet b. Lapja f. évi 24-dik száma a „Napi hírek“ rovatában „A száműzött Kálvin“ ezimen közölt, igen röviden és egyszerűen válaszoljak. Igen röviden és egyszerűen, mert a szóban forgó kérdés, az t. i. hogy a Nagytemplom körül levő térnek megmaradjon-e réges-régi „Egyháztér“ neve, avagy újabban Kálvin térnek kereszteljük el azt? oly világos, hogy felette vitatkozni nem is lehet. A most megtartott januári törvényhatósági közgyűlésen én azt indítványoztam, hogy tartsuk meg a régi nevet s a gyűlésen jelen volt bizottsági tagtársak óriási nagy többsége, minden *vita nélkül* elfogadta szerény indítványomat. És mindnyájan igen jól tudtuk, hogy mit eselekszünk. Ugy voltunk, ugy vagyunk és ugy leszünk meggyőződve míg élünk, hogy ha épen nem képtelen is, de mindenesetre fölösleges dolog volna Debreczenben, a kálvinista Rómában akármelyik teret, vagy utczát is a Kálvin tisztelt nevével nevezni el. Kálvin sokkal nagyobb jogot formált és formál Debreczenhez, semhogy őt bármily „szép“ terecskével ki lehetne elégiteni!... Ha a tisztelt felszólaló ezt felgondolta volna, jól esik hinnen, hogy nagy hangú és oktalanul gyanúsító interpellációja nem látott volna soha napvilágot. Legyen nyugodt! Nem, Kálvin nincs „száműzve“ Debreczenből, megmaradt e város továbbra is az ő Rómájának. Kálvint nem mi „szavastuk le“, hanem leszavasták volna azok, ha ugyan alkalmuk lett volna szavazni, a kik nagy nevét ama kiesi térre akarták lekötöni. Mindebből azt is megérheti a t. felszólaló, hogy végképpen felesleges és hálátlan dolgot eselekszik, midőn a nagy reformátort *velünk szemben* minden áron védeni akarja. Én pedig e megjegyzésére: „jobban szerettük volna, ha nem egy kálvinista lelkész teszi vala amaz indítványt“ (hogy t. i. Kálvin-tér ne legyen Debreczenben!) kijelentem, hogy épen azért, mert kálvinista pap vagyok, mindig a legkedvesebben és megvallom nyíltan, a büszkeségnek egy nemével emlékezem vissza ama, — hála a nagy reformátor

közöttünk még *öntudatosan* is élő szellemének — diadalmas indítványomra.

Tek. Szerkesztő urnak igaz tisztelője Debreczen, 1898. jan. 30.

Dicsőfi József.

A nagytiszteletű lelkész ur soraira csak azt jegyezzük meg, hogy az általunk cikkelyben nem volt gyanúsítás, hanem egyszerűen ki volt mondva az, hogy *Dicsőfi József* lelkész ur nem akarja *Kálvin* térnek keresztelni az *Egyház-tér*t. És ha a Nagytiszteletű lelkész ur a *büszkeségnek* egy nemével emlékezik vissza diadalmas indítványára, semmi kifogásunk ez ellen, de másrészt ama cikkely írója most is azt mondja, hogy a nagytiszteletű ur argumentálása nem győzte meg őt a *Kálvin* tér leszavazásának helyességéről.

— Számonkérőszék. A számonkérőszék ma *Degenfeld* József gróf elnöklete alatt vizsgálatot tart a városi tisztikar féléves tevékenysége fölött.

— Hitközségi választás. A debreczeni izr. hitközség ötven tagu képviselő testülete tegnap alakult meg igen élénk küzdelem mellett. A szavazatokat, melyek déli 1 óráig voltak beadhatók, a kisujtcai iskola tanácstermében szedte a következő tagokból álló küldöttség: dr. Bakonyi Samu elnök, Katz Jakab jegyző, Drucker Mór, Weisz Sándor, Fleischmann Mór, dr. Popper Alajos, dr. Popper Mór, Kohn Adolf és dr. Balázs Bertalan. Bizalmi férfiakul dr. Fejér Ferencz, Boros Izidor, Rozenfeld Mór és ifj. Schwarz Vilmos szerepeltek. 336 szavazó közül 252 élt a jogával. Három szavazat semmis volt, — így 249 érvényes szavazat alakította meg az új képviselőtestületet. A bizottság 2 órákor fogott a szavazatok összeszámolásához s minthogy 3—4 különböző liszta jött forgalomba s ezek közt igen nagyeltérések voltak csak éjfélkor tudták meg az eredményt. Szavazás alatt az izr. elemi iskolai népkönyha javára persely gyűjtést rendeztek, mely 45 frot juttat jótékony célra.

Megválasztottak: *Rendes tagok*: Dr. Balázs Bertalan, dr. Bakonyi Samu, dr. Balkányi Miklós Bechert Manó, Berger Vilmos (uj), Biedermann József, Csengeri Ferencz, Csengeri Ignác, Darvas Izidor, Deutsch Adolf, Drucker Mór, Falk Lajos, Fischer Adolf, Fleischmann Mór, Frankl Ferencz, dr. Freund Jenő, Fürst Ödön (uj), Hartstein Péter, Hidvéger Mihály, Hirsfeld Ármán, Hochfelder Jakab, Katz Jakab, Keiner Adolf, Klein Márton, Kohn Adolf, Lichtschein Sámuel, Lidermann Mihály (uj), Márkus Miksa, Nagy Jakab, dr. Popper Alajos, dr. Popper Mor, Preiser Salamon, Reichmann Ármán, Reich Hermán, Rosenberg Adolf, Rosenfeld Márton, Rosenfeld Mór, Rosenthal Dániel, Rosinger Lajos (uj), Sorger József, Stern József, dr. Szántó Sámuel, Schmeer Sámuel (uj), ifj. Schwarcz Vilmos, Schwarcz M. L., Turai Farkas, Weisz Lévy, Weisz Sándor Weinberger Lajos, Zelenka Dániel. *Póttagok*: Rosenberg József, dr. Fejér Ferencz, Hoffmann Sándor, Erber Vilmos, Kohn Lipót, Lukács Ármán, Emerich Arnold, Adler Simon, dr. Kemény Mór, Ormódi Lajos.

— **A Csokonai-kör ülése.** A Csokonai-kör kedden délután 5 órakor a kereskedelmi akadémia palotájában levő Csokonai-szobában, a kaszinói Kazinczy-polgárok ügyében, rendkívüli választmányi ülést tart, melyre az elnökség meghívja ez uton is a választmányt.

— **Állatorvosi tanfolyam.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter értesítette Hajdúvármegye alispáni hivatalát, hogy a fővárosban létesített állatorvosi tanfolyam harmadik ciklusát megnyitotta s a megye állatorvosai közül Seily József h.-bőszörményi állatorvos vesz részt a tanfolyamban.

— **A népkönyha,** mint a legaldásosabb intézmény működik a mostani inséges időben. Az utóbbi napokban az ott étkezők száma 170—190 között váltakozott. Ezeknek legnagyobb része ingyenes ebédben részesül. Ismételten felhívjuk közönségünket a szíves adakozásra, akár pénzben, akár természetben. A népkönyha felügyelete tárgyában a következő felhívást tettük: Tisztelettel kérem a nőegyleti választmányi tagjait, hogy naponként ketten ketten összeállva, a népkönyhában d. e. fél 12-től 1 óráig a szokásos felügyeletet mindannyian gyakorolni sziveskedjenek. E czélból tájékoztatás végett is jegyezzék alá a kibocsátandó ivre, hogy február hónap, mely napján óhajtják a felügyeletet gyakorolni? E tiszteletteljesre különben fölkérem a nőegylet minden egyes önként ajándékozó tagját is. Sziveskedjenek a népkönyhát megtekinteni és neveiket a felügyeletet illetőleg ott kitett ivre följegyezni. A népkönyha a nagy-esapó-utcai Kovácskaszárnyában van. Debreczen, 1898. jan. 31. Veressné Szathmáry Teréz nőegyleti elnök. — Kapcsolatosan megemlítjük, hogy Némethy Lajos ev. ref. lelkész négy koronát küldött a népkönyha részére.

— **A jogász és tisztviselőkör közgyűlése.** Tegnap délelőtt 10 órakor tartották meg az egyelet helyiségében a rendes évi közgyűlést. A lemondott tisztikart újonnan megválasztották, csak a lemondáshoz szigorúan ragaszkodó Suhajda József pénzügyigazgatósági titkár, az egyelet háznagya helyébe választották meg Vattay Gézát. A volt választmányt szinte ujjal megválasztották.

— **Kézrekerült gyilkos.** Egyik előző számunkban megírtuk, hogy a geszterédi országoton meggyilkolták Orsó Jánost. Mandel Rezső geszterédi birtokos béresét. A csendőrség a legszorgosabb nyomozást indította meg, a gyilkos kézrekerítése iránt. — A nyomozást siker koronázta, mert — mint értesülünk a derék csendőrség rövid egy nap után nem csak kinyomozta, de el is fogta a gyilkost. A gyilkosok Pálfi testvérek. A két testvér felvette kocsijárá a koresmában hagyott Orsót s utközben, azért, hogy egy forint s néhány kraczarját elvegyék, meggyilkolták.

— **Pincze tűz.** Az éjjel Fülkei Pál nagy-péterfia-utcai gyógyszerárának pinczejében ismeretlen okból tűz támadt. A tűz még most is tart. A tűzoltóság, hogy elfejtsa, az összes nyílásokat betömte.

— **Szerencsétlenség.** Szombat délután a mátai uton a mező-örjárat egy véres holttestre talált. A halottnak feje szét volt ronesolva, miből azt következtették, hogy gyilkosság történt. Harsányi Gusztáv vizsgálóbíró, Szentpéteri Ferencz r.-fogalmazó és Balkányi Emil dr. kerületi orvos a helyszínére mentek, a vizsgálat megállapította, hogy szerencsétlenség áldozata a talált hulla. A halott Szekeres János kocsis, ki egy trágyával sulyosan megrakott szekérről a lovak közé esett. A lovak jó ideig a gyeplőszárba akadt ambert maguk után

vonszolták s fejével a kocsi kerekei alá került, melyek fejét szétronesolták. A hullát a kózkórház halottas kamrájába szállították.

— **Rózsaszínű számok.** Hymen hü séges segítő társai: a pajkos kis Amor s a fűrgelábu Mercurius a mult esztendőben is derekasan működtek, a mennyiben mint a központi statisztikai hivatal Havi közleményeinek legújabb füzeté jelenti, Magyarorázágon az 1897. esztendőben összesen 130.281 férfi vette magára a házasság rózsás lánczát, vagyis keresztszám 5000 el többen, mint 1896 ban, ugy, hzgy átlag ezer lélekre nyolez házasság esett. Ez az arányszám ugyan a mult évtizedhez képest esökkenést mutat, de még mindig az eisők között van Európában, a hol általánosan megcsappant Amor hatalma, de viszont emelkedett Mercuriusé, a ki ujabban is tekintélyes számú házasságkövetítő intézet rendezett be, hogy némileg helyreüsse azt a veszteséget, mely a börzespekuláció terén érte. Rá-galmazó nyelvek azt beszélik, hogy működése „szilárdabb“, mint Amoré s ha az „ultimo“ előtt nem válik a hangulat „lanyhává“, az üzlet biztos, míg ugyanez nem mondható el mindig Amorról, mert annak rózsás kötelekeit gyakran szétépik erőszakos kezek. És az így ütött sebeket is rendesen Mercurius gyógyítja be. De a statisztika szerint jelentékeny befolyással van a könnyűvérű mulatozás is, mert míg a farsangban, februárban 29.000 volt a házasság száma, addig a munka napjaiban: július, augusztus és szeptemberben a legkevesebb számban az egyházi tilalom idejében, decemberben és végül a bolondok hónapjában: áprilisban: 4348. Talán azért, mert nem akarnak az emberek kettős áprilist járni. Februárral vetekedett november mikor 21.000 pár járult az anyakönyvvezető elé. Ott meg ugy látszik, az új bor hatása működik. Január 13.000 házasságkötéssel szerepel, ugyszintén a szerelem hónapja május is. Junius is még szép számot tüntet fel: 11.000-et meghaladt a házasságok száma. Legkevesebben keltek egybe a Dunán innen. Vegyes házasság volt 821. A keresztény-zsidó házasságok száma 30, ebből 16 esetben a vőlegény volt keresztény, a menyasszony zsidó, 14 esetben pedig zsidó vőlegény lépett keresztény menyasszonnyal házasságra. A születendő gyermekek vallása iránt megegyezés 146 esetben jött létre, az összes vegyes házasságok 17%-ában, még pedig az esetek többségében (76 esetben) az apa vallásának javára. A legtöbb megegyezés — szám szerint 71 — a róm. kath. vallásnak kedvez, a református fél javára 58, az ágostai evangélikuséra 14 megegyezés létesült. A 30 keresztény zsidó házasság közül 8 esetben jött létre ilyen megegyezés, mindannyi a keresztény (valamennyi esetben róm. kath.) fél javára.

— **Helyreigazítás.** Lapunk folyó év január 25-én megjelent 20-ik számában „Kézrekerült dohánysempészek“ czim alatt egy hir jelent meg, amelyben az mondatik, hogy: a dohánygyári munkások gyűlhelyét a Csicsogó koresma képezte s az ellopott dohány mennyiség főraktára a esicsogói koresma volt, honnan az egész várost elárasztották, miután meggyőződünk arról, hogy az a koresma, a mely a „Csicsogói koresma“ néven ösmeretes, ezen üzelmek szintere nem volt, hanem egy másik a csicsogó környékén levő koresmában folytak ezen manipulációk, készséggel jelentjük ki, hogy a „csicsogói koresma“ kifejezéssel nem az üzlet helyiségét magát, hanem azt akartuk megjelölni, hogy a csicsogó területén egyik koresmában történt a leleplezés. A csicsogó koresma bérlője tisztességes, szorgalmas ember, akit nem volt czélunk gyanuval illetni.

— **Játékból szerencsétlenség.** Mártonfalvához tartozó br. Vécsey tanyáján egy Dremák János nevű eseléd 7 éves leánygyermeké, — míg anyja a majorban elfoglalva volt, — 5 éves leánytestvéreinek balkezén a mutató ujját egészen, a hüvelyk ujjából pedig egy izt teljesen levágott: A két gyermek ugyanis bábkészítéssel volt elfoglalva, azonban a szabási műtét nem jól ütött ki, mivel a bábnak egyik keze hosszabb volt, mint a másik, hogy egyforma legyen mindkettő, az 5 éves gyermek kezében tartva kis székely helyezte el, míg a másik kapta az apja fejszjét leakarta vágni a báb hosszabb kezét, de véletlenségből az élő baba ujját csapta el.

x **Szerencsétlenséghez takarékpénztár.** A Budapesti székelő Magyar Általános Takarékpénztár Részv.-Társ. képviselője 1896. évi július havában felkereste Schwartz Markus gyomai lakost, kinek egy 3%-os magy. jelzalog sorsjegynek havi részletfizetésre való megvételét ajánlotta. Hosszas rábeszélés után S. végtére két drb. sorsjegyet vett, melyek egyikét a 723—17. számú, a folyó hó 25-én tartott huzásban 200.000 koronás főnyereményre huztak ki. Képzeltető, mily hatást és izgatottságot idézett elő ezen szerény életviszonyok közt élő családban, valamint az egész helységben az éjjel 10 órakor érkező sürgöny, mely a szerencsés hirt tartalmazta. — Ezen eset bizonyítékát adja annak, hogy minden embernek, sőt a kevésbé módunak is meg van adva a lehetőség arra, hogy ilyen részletre vett sorsjegy révén hirtelen vagyonhoz jusson.

VIDÉK.

Tűz Kabán. Vasárnapra virradó éjszaka felszállott a veres kakas özv. Szaniszló Gáborné a volt kabai tiszteletes özvegyének istállójára és hatalmas pusztitást vitt véghez a marha állományban, bent égett hat darab hizott ökör, két tehén, egy tinó, a tűzoltók derék működésének sikerült daczára, hogy az istálló körül van véve széna és szalma kazalokkal a tüzet lokalizálni. Mint értesülünk a megperzselődött állatokat kivitték ugyan a dögterre, a szegényebb sorsu lakosság azonban szétdarabolta és hazavitte a félig sült pecsenyének valót.

Törvényszék.

Huszonöt vádlott az esküdtszék előtt.

Debreczen, január 31.

Tegnap hajnalban három órakor ért véget a homoród almási Lőrinczi István hivatalából elmozdított jegyző, kenézlői lakos által Boóz Ferencz és 24 társa ellen indított sajtóper tárgyalása.

Éjféli tizenkettőt kongatott az óra, midőn magánpanaszosnak, aki maga képviselte éles székely eszével saját érdekeit és a nagy tehetségű védő ügyvéd, Benedek Jánosnak beszédei elhangzottak. A 16 óras figyelemben kifáradt esküdtek elé három kérdést bocsátott a bíróság oly formán, hogy a 2-dik és 3-dik kérdést minden egyes vádlottra vonatkozólag ismételték, — úgy hogy összesen 51 kérdésre kellett az esküdtszéknek feleletet adni.

Az első kérdés az volt, van-e rágal-mazás az incriminált közleményben? — **11 igen,** 1 nem volt a válasz. 2-től 26-ig terjedő kérdésekre vonatkoztak. Liszt Gézát és Oldal Pált kivéve, minden többi vádlottat illetőleg **12 igennel** felelt az esküdtszék. 27-től 51-ig feltett kérdésekre ugyancsak Liszt és Oldal kivételével valamennyi vádlottat vétkesnek nyilvánítottak, még pedig **9 szóval** 3 ellen. Ezt a verdiktet az esküdtszék elnöke, Elek Lajos főiskolai tanár hajnali 2 órakor hirdette ki.

A büntetés kiszabásánál különbséget kér tétetni a vádlottak között, aszerint, amint azok az intelligenciához tartoznak vagy nem. Fogságot és pénzbírságot kér a lelkészekre és a többi intelligens vádlottakra, az egyszerű földmivelőkre pedig akiket amazok bujtogatták fel ellene, — csak pénzbírságot.

Neje sugja neki; a kártérítés!

— És ezenkívül kérem részemre a kártérítés megállapítását is. Ezzel fejezte be Lőrinczi kívánságait.

Dr. Benedek János felsorolván az enyhítő körülményeket és bejelentvén semmiségi panaszát, a bíróság, a büntetés kiszabása végett visszavonult. Csaknem három óra mult, midőn Igyártó Sándor a törvényszék elnöke kihirdette a bíróság ítéletét, amely a rágalmaszban vétkeseknek kimondott vádlottakat egyenkint részint 50 frt fő- és 20 frt mellék, részint 20 frt fő- és 10 frt mellék pénzbüntetéssel sújtja, ezenkívül kötelezi őket magán vádló részére 300 frt, továbbá 163 frt eljárás költsége megfizetésére. Az ítélet a „Nyírvidék“ ez. lap élén közétendő. Viszont magán panaszos a felmentett két vádlott részére 20—20 frtban marasztaltatott el, kártérítési követelésével pedig elutasított. Lőrinczi tisztelettel megnyugodott, dr. Benedek János pedig semmiségi panaszt jelentett be. Lőrinczi urnak februárban még két más sajtópöre lesz a debreczeni esküdtszék előtt, részben ugyanezen vádlottak ellen. Tehát a vizontlátásra!

Az apagyilkos temetése.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, január 31.

A Móricz család tragédiájának utolsó jelenete játszódott le vasárnap délelőtt. Ekkor temették el az apagyilkos fiu holt testét, amelyet ölmozott vaskoporsóban az illavai fegyház temetőjéből szállítottak haza.

A kíváncsiak seregétől feketétlet a Kisvárad-utca egész vonala a pályaudvar azon részéig, ahol a diszes ravatal fel volt állítva. Csaknem tavaszias szélben suhogott a sok asszony nép ruhája, kendője, és a könnyek, amelyek végig peregtek sok ripacsos vénasszony, érzékeny szívű leányzó arcán: mutatta, hogy a tömeg ha talán nem is érti, de érzi, hogy egy tragédia utolsó aktusánál van jelen, amely fölött élezelődni legalább is izléstelenség.

Mégis nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy tapintatosabb lett volna ha az apagyilkost éjjel, titokban temetik el és nem olyan nagy czeremóniával, sok ezer kíváncsi tömeg szemeláttára. A büntetlen ember, a ki becsülettel futott meg egy hosszú pályát miben különbözik akkor a büntetettől, a ki a tulajdon apját gyilkolta meg. Az ilyen diszes temetés nem úgy tünik-e föl, mintha a glorifikálni akarnák a legborzasztóbb bünt?

A jó érzésű emberek bármennyire sajnálkoznak is az eltévelyedett és megtért fiu fölött, e diszes, népes temetés visszatetszett. A keresztény vallás azt tanítja: Bocsáss meg azoknak, a kik ellened vétkeztek! De nem oktat arra, és magasztald, ünnepeld a bűnösöket.

A ravatalon egyetlen koszoru volt. A szél ezt is többször lefuta és a vén asszonyok összehorzadtak.

Az elhunyt rendelkezéséhez képest ott voltak:

Kardos Samu dr. végrendeleti végrehajtó, Udvarhelyi Géza város gazda. Bartók Imre törvényszéki tisztviselő és Makray István kőműves, mint bizalmi férfiak.

A koporsónál Makray Istvánné sir-dogált, Móricz József dajkája.

A diákok rázendítették a „Te benned bízünk . . .“ kezdetű zsoltárt.

Mitrovics Gyula ev. ref. lelkész mondott aztán az alkalomhoz illő beszédet.

„Atyánk, — ugymond — meghallottuk a te békére hívó szózatod és a sötét eset utolsó jeleneténél megjelentünk részvétet és könnyeket hozva csak, mert a halálban és a halál által vége van mindennek és a csak a mindeneket elfeledő tiszta, véghetetlen szeretet következik utána. Nincs közöttünk egy sem aki követ vessen e koporsóra, mert rettenetes volt az ő bűnhődése. Az önfelédtt pillanatban elkövetett bűn után lelkét, szívét rettenetes hánykódások lepték meg és az igazságszolgáltatás elzárta tőle a fényes napvilágot, el az embereket. Majd maga kérte aztán: Temessetek el engem atyámnak földjébe. Meghallgattad a megtért fiu imádságát és megegyedted hogy holtan boruljon megbántott apja sirja mellé . . .“

Csak kivonatos vázlaté ez a beszédnek, mely könnyeket csal a szemekbe. Ima, utána ének következett, majd üveges halottas kocsi tették a koporsót és kivitték a Kossuth-utcai temetőbe.

Gyászrovat.

† Fischer Nándor. A debreczeni társaság egyik ismert alakja hunyt el: Fischer Nándor nyugalmazott bankigazgató és főellenőr. A boldogult 1856-ban Bécsből jött Debreczenbe és itt harmincz esztendőig főnöke volt az osztrák-magyar bank debreczeni fiókjának. 1890-ben nyugalmomba vonult. Két év előtt vesztette el nejét. Ez a csapás annyira megtörte, hogy azóta visszavonult a társasélettől és gyászának élt. Rövid idő előtt másik csapás érte. Elvesztette vejét Bay Gábort. Mint mondják az amugy is gyenge ember egészségét ez az újabb csapás végleg fölemészttette. Dicsérettel emlékeznek meg az osztrák-magyar bank debreczeni fiókjában kifejtett működéséről, melylyel mindenkép hasznára igyekezett válni a debreczeni kereskedelemnek és e tekintetben érdemei is vannak. Családját hazafias magyar szellemben nevelte és leányait előkelő magyar emberekhez adta nőül. Elhunytáról részvéttel közöljük a következő gyászjelentést:

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó apának, páratlan jó nagyapának, apósnak és áldott jó emlékü rokonnak néhai Fischer Nándor György urnak nyugalmazott bankigazgató és főellenőr folyó hó 30-án éjjel, életének 71-ik, özvegységének 2-ik évében, 3 napi szenvedés után történt gyászos elhunytát. Felejthetetlen halottunk hült tetemei február 1-én, d. e. 10 órakor fogznak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Teleki-utca 2170. sz. háztól a Szent-Anna temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise áldozat pedig ugyanazon napon a temetés alkalmával a róm. kath. templomban fog az egek urának bemutatni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, barátainkat, az elhunytak jó ös-

merőseit szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. január 30. Bánatos gyermekei: Mária, özv. Bay Gáborné, Leona, József és Gabriella gyermekeivel, Gizella férjével Kovács Gyulával, Anna, Gizella, Gyula, Dániel és Béla gyermekeikkel, Anna, Lipót, és számos rokonok nevében is. Az örök világosság fényeskedjék neki!

† Özv. Frajzaizen Lászlóné szül. Panker Viktoriát a napokban temették el Ó-Becsen, igaz részvét mellett. A koporsót két öreg honvéd is kísérte, kik visszaemlékezettek arra az időre, mikor Panker Viktori hol férjruhába öltözve harczolt dicső honvédek közepette, hol a sebesültek sebeit kötöztette. Panker Viktoria Halmajon született Gyöngyös mellett és sógornője volt néhai Komlóssy Lajos honvéd ezredesnek a debreczeni zenede volt igazgatójának.

Farsang.

Álarczos bál.

A holnap legnagyobb eseménye a jogász és tisztviselő kör álarczos bálja, a mely az Arany Bika disztermében zajlik le.

A bálát Debreczen közönségének egyik elite köre rendezi és a sikert biztosítja már magában az, hogy a rendezőség a Puky Gyula, Dobiecki Sándor és Lengyel Imre algise alatt működik. Különösen sokat fáradozik Lasz gallner Kálmán máv. felügyelő, aki a bálrendezés művészetében valóságos talantum.

Meglepetés is készül a közönség részére. Egy kis alkalmi lap, melyet helyi tollak irtak tele. A lap írói egyelőre szintén inkognitóban maradnak. Az álarczosok a ezukrászati teremben gyűlnek össze. A rendező bizottság tisztelettel kéri, hogy az igazoló jegyeket hozzák el. Az ünnepélyes felvonulás kilencz órakor lesz.

A polgári-kör bálja.

Az Arany Bika diszterme szombaton este zsufolásig megtelt széő asszonyokkal és leányokkal, kik bizonyára sokáig nem fogják elfeledni a polgári-kör bálját, melyben oly jól mulattak. Kilencz óra körül már alig lehetett mozogni a teremben, de midőn az első négyesre felálltak a párok, a burgó rendezőség olyan három kolont állított fel példás rendben, hogy gyönyörűség volt végig nézni az örömtől mosolygó arcokon.

A bálban ott láttuk Degenfeld József gróf főispánt, Komlóssy Arthur főjegyzőt, Bélszler Károly, Roncsik Lajos, Király Vecsey Imre tanácsnokokat, Udvarhelyi Géza városgazdát, Konez Ákos tb. tanácsnokot és a városi polgárság színe-javát.

A táncot Roncsik Lajos tanácsnok, a polgári-kör érdemes elnöke kezdte meg Szentessy Jánosné urnóval. Csakhamar utánuk táncra perdültek a párok és a Rácz Károly gyönyörű hegedűje mellett kifáradhatatlanul járták az igazi magyar csárdást.

Az első négyest mintegy 160 pár táncolta. — Jelen voltak:

Asszonyok: Szentessy Jánosné, Ladányi Mihályné, Molnár Józsefné, Szatmári Istvánné, özv. Egri Mihályné, Kormos Mihályné, Dézsi Jánosné, Szabó Jánosné, Uszó Istvánné, Györffy Ferenczné, Nagy Jánosné, Szigetközi Sándorné, Nagy Jánosné, Diószegi Istvánné, Tóth Istvánné, Szücs Jánosné, Kovács Mihályné, Szekeres Andrásné, Király Ferenczné, Veszprém Istvánné, Nagy Istvánné, Koppányi Dá-

vidné
Szige
János
Korok
Deák
Feren
Soltés
Lajos
Ném
Gönc
Bálin
Szabó
Debre
Kesze
Feren
István
Ková
Imrén
rásné,
Roho
Timár
Feren
Józse
Böszö
vänné
Horvá
lédy
Mihál
özv.
Ungvá
Nagy
Ambr
Rácz
Mihál
Tolna
János
Ungvá
Károly
Balla

Marisk
Balog
Emma
Marisk
Irma,
Erzsik
Marisk
Molná
Erzsik
Miskol
Szerén
Balog
Erzsik
Tóth
Szücs
Róza
Király
Róza,
Szigeti
Pomár
Esztika
Tóth
Marisk
Balog
Német
és Zsú
Molná
Erzsik
Agnes,
Zsuzsik
Tóth M
Emma,
Zsuzsik
Erzsik
Margit
Kovács
Zsuzsik
Miklósi
Róza é

H
csak

vidné, Őri Mihályné, Szathmáry Mihályné, Szigeti Istvánné, Szabó Istvánné, Papp Jánosné, Bőr Jánosné, Pomor Jánosné, Koroknai Lajosné, Gombos Ferenczné, Deák Istvánné, Tóth Mihályné, Kovács Ferenczné, Tóth Józsefné, Sas Józsefné, Soltész Istvánné, Nyilas Gáborné, Nagy Lajosné, Röllig Edéné, Horváth Istvánné, Németi Gáborné, Pósalaki Andrásné, Gönczy Endréné, Vas Gyuláné, Kis Bálintné, Molnár Józsefné, Nagy Bálintné, Szabó Sándorné, Gombos Gergelyné, Debreczeni Lajosné, Medgyaszai Sándorné, Keszei Gáborné, Kovács Mihályné, Jánd, Ferenczné, Nagy Józsefné, Pósalaky Istvánné, Nagy Istvánné, Szabó Istvánné, Kovács Józsefné, Okrös Jánosné, Oláh Imréné, Czeglédi Andrásné, Móriéz Andrásné, Szatmári Józsefné, Nagy Lajosné, Rohodi Györgyné, Ferge Istvánné, ifj. Timári Sándorné, Kovács Jánosné, Leskó Ferenczné, Szalai Istvánné, Kövesdi Józsefné, Küllös Imréné, Komlósi Lajosné, Böszörményi Mihályné, özv. Miklósi Istvánné, Szabó Gézáné, Kis Miklósné, Horváth Józsefné, Birinyi Gáborné, Czeglédi Józsefné, Eklí Jánosné, Tápai Mihályné, Bihari Istvánné, Jancsó Lajosné, özv. Barak Jánosné, Kovács Péterné, Ungvári Józsefné, Jobbágy Jánosné, ifj. Nagy Gáborné, Kormos Mihályné, Molnár Ambrusné, Erdey Jánosné, Rácz Mihályné, Rácz Sámuelné, Kállay Sándorné, Sári Mihályné, Varjasi Imréné, Varjasi Gyuláné, Tolnay Istvánné, Antal Vinczéné, Horváth Jánosné, Korpási Dánielné, Nagy Józsefné, Ungvári Mihályné, Nagy Lajosné, Ormós Károlyné és Gáborné, Tóth Györgyné, Balla Mihályné, özv. Moldoványi Jánosné.

Leányok: Czeglédi Iona, Bihary Mariska, Jancsó Mariska, Törő Juliska, Balogh Róza, Bay Hermina, Kormos Emma, Erdey Juliska, Rácz Eszter, Rácz Mariska, Tóth Iona, Tóth Erzsike, Saári Irma, Saári Róza, Szathmári Erzsike, Egri Erzsike, Bodó Eszti és Juliska, Bozóki Mariska, Csiszár Erzsike, Burai Zsuzsika, Molnár Mariska, Kobel Iona, Teremi Erzsike, Rácz Erzsike, Juhász Sárika, Miskolezi Eszti, Tolnay Etelka, Jakab Szeréna, Vértesi Eszti, Uszó Mariska, Balog Erzsike, Nagy Erzsike, Szigetközi Erzsike, Nagy Juliska, Diószegi Mariska, Tóth Juliska, Kovács Juliska és Mariska, Szücs Mariska, Korpási Juliska, Szekeres Róza és Erzsike, Nagy Margit és Emma, Király Juliska, Kopányi Juliska, Daku Róza, Öry Zsuzsika, Szatmári Irénke, Szigeti Juliska, Kéri Róza, Bőr Róza, Pomár Erzsike, Koroknai Róza, Gombos Eszti, Deák Zsuzsika, Nagy Eszti, Tóth Mariska, Kovács Juliska, Nagy Mariska, Sas Mariska, Nyilas Juliska, Balog Róza, Tóth Erzsike, Nagy Juliska, Németi Gizella, Pósalaki Róza, Mariska és Zsuzsika, Gerőczy Róza és Mariska, Molnár Mariska és Eszti, Medgyaszai Erzsike, Boldi Irma, Kovács Róza, Gali Agnes, Nagy Mariska és Eszti, Kovács Zsuzsika, Móriéz Juliska, Okrös Eszti, Tóth Mariska, Fuhrmann Etelka, Imre Emma, Polgár Eszti és Erzsike, Perge Zsuzsika, Moldoványi Etelka, Szathmáry Erzsike és Juliska, Polgári Erzsike, Kiss Margit, Sulyok Zsuzsika, Ferge Juliska, Kovács Kata, Kövesdi Eszti, Küllös Zsuzsika, Veres Juliska, Komlósi Róza, Miklósi Eszti, Vértesi Eszti, Birinyi Róza és Eszti, Rácz Erzsike.

CSARNOK.

Bálban.

Tündéresarnok szép, ragyogó fénybe
Kaczerkodva csillog be az éjbe.
Benn zeneszó, vidám táncot járnak,
Hire sincs itt sötét éjszakának.
Kaczagás cseng, illat árad szerte,
Dobban a szív... szem merül a szembe.
Suttogó szó... csapkod a vágy lángja...
Lányderéknek férfi-kar a láncza.

Szól a férfi:

„Édes! hol a kedved?
Rózsaszírom könyeket is rejthet!
Homlokodon bánatfelhőt látok,
S oly szomorú szelid mosolygásod!
Szép szemedbe, hogyha belenézek,
Félő sejtést, aggodalmat érzek.
Ajkaidon röpke sóhaj rezzket, —
Mond: mi bajod? Tárd ki szíved, lelked!”

Felel a lány:

„Hallgass, elmesélem!
Bűn ez a tánc, úgy gondolom, érzem!
Bánt ez a fény, zsvaj, lárma,
Siri tudnék, csak ennyi ne látna!
Mikor jöttünk, sötét képet láttam,
Foltot a nap fényes sugarában.
A kapuban — rongyos alak állott,
Gyermeklányka, tudom szegény fázott!
Sovány kezét kinyújtotta félve,
Koldus-krajezárt, alamizsnát kérve.
Két nagy szeme könyektől volt fényes,
Ugy tördelte: „Éhes vagyok! Éhes!
... Én beléptem, zaj fogadott s pompa,
Aki itt van, élve van csak gondja.
Arcukon a színes mámor játszik,
Mig odakünn az a lányka — fázik!
Selyemruha, gyémánt-ékszer rajta,
Drága virág, ezerféle fajta,
Vig zeneszó, tomboló kedv járja...
S az a gyerek — nem evett még máma!...
Mosszözüni akartam e képet,
Mosolyogtam, táncot jártam véled.
De a lelkem mégis fogva tartja,
Torkomat a sirás fojtogatja,
S mig az a lány majd meghal künn éhen,
Nem tudom, — de bűn ez a tánc — érzem...”

Nem szól amaz, csak lesiet gyorsan,
Megnézni: a kolduslányka hol van?
... Csöndes már az uteza, nincsen népe,
Elsáppad a fény is ideérve.
Pütyülő szél jár a házak mellett,
Nincs más dolga: havas felhőt kerget.
Azaz, hogy van... altató dalt készít,
Temeti egy gyermek szenvedését.
Dalol neki fényes napsugárról,
Omlós belül, hófehér kalácsról.
S ami rongyot ott talál még rajta,
Azzal aztán szépen betakarja.
Betakarja, föl se' kelti többet...
S tovább nyargal, nem zavar itt csöndet...

Lehajol a férfi hozzá lassan,
Szólogatja szép gyöngéden, halkan.
Majd hozzányul s összeborzad félve,
Fagyos keze akad a kezébe.
Ki se nyújtja, pedig pénzt kínálnak,
Angyalok a pénzzel mit csinálnak?

Vissza a pénzt mégse veszi, mégse!
Jó lesz majd a — sirra, temetésre!

... S visszamegy a dáridóba, bálba,
Kérdő szemmel vár reá a lányka.
Hazudjon-e? vagy igazat mondjon?
Sirjon-e a lány? vagy mosolyogjon?
Küzd magával, aztán csak megszólal.
Vigasztaló, feddő, kérő szóval:

„No de most már ne lássak ám könyet!
Az a gyermek — nem éhes már többet!...”

Erdélyi Zoltán.

Ingatlanok forgalma.

1. Idősb Csurka János a debreczeni 4777 és 2680. sz. tjkvekben foglalt 2858 és 1857. hrsz. ingatlanokból öt illető részeket eladja Putkahelmezi Király Józsefnek 12500 frtért.

2. Tegdes Károly és neje Szigeti Julianna megveszik Horvát Istvánné és társai tulajdonát tevő 293. sorszámú házat 6150 frtért.

3. Kis Lajos és neje Sebők Etelka megveszik Tóth István és neje Sáska Eszter 3138. sorszámú házat 3000 frtért.

4. Szabó István és neje László Zsuzsanna megveszik Antal Bálint nyil-utezai 3098. sorszámú házat 1150 frtért.

5. Sztraka Jánosné Leibinger Julianna megveszi Argyelán Rebeke 536 □ öl területű vargakerti szőlőjét 1200 frtért.

6. Balogh István és neje Tasi Julianna Csígekerti 1166 □ öl területű szőlőjüket megveszik Juhász Sándor és neje Vass Mária 1500 frtért.

7. Halgató Eszter Nagy Ferenczné és Halgató Julianna Nagy Andrásné eladják 24 hold területű ondódi földjüket Ormós István és neje Bakos Zsuzsannának 6700 frtért.

8. Gál Józsefné Végh Zsófia 1290. hrsz. házastelkét eladja Jakab Lajos és neje Domján Julianna 850 frtért.

9. Özv. Papp Istvánné Szilágyi Julianna s társai csapókerti szőlőjét megveszik Csatári József és neje Balogh Zsuzsanna 500 frtért.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 121. Páratlan bérlet 97. szám.

Ma, hétfőn, 1898. évi január hó 31-dikén:

A fekete gyémántok.

Jókai Mór drámája.

Holnap, kedden, 1898. évi február hó 1-én:

DURAND és DURAND.

Vigjáték 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

Esokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konez Akos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Henneberg-selyem

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban. stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyár, Zürichben (cs. és kir. udvari szállító.)

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó-Ausztria), az antirheumatikus és antiarthritikus vértisztító thea feltalálójának. Vértisztító köszvény és csusz ellen.

Amidőn itt a nyilvánosság elé lépek, ez azért történik, mert kötelességemnek tartom **Wilhelm Ferencz** gyógyszerész urnak Neunkirchenben, legbensőbb köszönetemet kifejezni az okért a szolgálatokért, melyeket a fent nevezetnek vértisztító theája fájdalmas csuzos bajomban tett és hogy mindazokat, akik ezen borzasztó bajba esnek, ezen kitünő theára figyelmeztessen. Nem vagyok képes kifejezni azon kinzó fájdalmasakat, melyeket 3 éven keresztül, minden időváltozásnál tagjaimban éreztem és miktől sem gyógyszerek, sem pedig a Bécs melletti Badenben használt kénes fürdők nem tudtak megszabadítani. Álmatlanul vergődtem az ágyamban éjszakákon keresztül, étvágyam folytonosan kevesbedett, kinézésem borus volt és testi erőm alábbszállott. A theának 4 heti használata után nemcsak megszabadulbam fájdalmaimtól és most is jól érzem magam, miután már 6 hét óta nem iszom theát, de egész testi állapotom is megjavult. Szilárdan meg vagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló bajban ezen thea használatához olyamodik, a feltaláló **Wilhelm Ferencz** urkt áldani fogja.

Kitünő tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné

alezredes neje. 1048 12-4

Köhögés

és rekedtség ellen legjobb a **RÉTHY-féle PEMETEFÜ CZUKORKA**. Kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal bérmentve küld a Sas gyógyszerertár E.-Csabán. Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén ezen aláírás látható.

Réthy Béla
gyógyszerész

Eugen herczeg szobor sorsjegyek

Utolsó

Főnyeremény
42-12-7

előtti hét.

75.000 korona érték

Sorsjegyeket 50 kr-ával ajánl:

Közgazdasági bank Debreczen,
Alföldi takarékpénztár „
Szent-Királyi Tivadar „

13027. sz.
1897.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy:

1. a hajdu-sámsomi határban levő s 568 kis holdat terő „*ligeti birtok*“ a vadászati joggal 1898. november 1-től 1904. október 1-ig terjedő hat évre,

2. a hajdu-sámsomi határban levő 537 hold területű „*majorsági föld*“ 1898. november 1-től 1904. okt. 1-ig terjedő hat évre,

3. a hatvanutezai-temető északi oldala és a mester-utezai sorompó mellett fekvő $1\frac{3}{4}$ hold föld 1898. október 1-től 1901. október 1-ig terjedő három évre,

4. Miklós-utca végén a „*Salétrom*“ laktanya mellett fekvő 5 hold legelő föld 1898. okt. 1-től 1901. okt. 1-ig terjedő 3 évre,

5. a várud-utezai 3515. és 3562. számú uj-sori telkek mellett fekvő 218 ölet tevő puszták telek 1898. évi október 1-től 1904. október 1-ig terjedő hat évre,

6. a Józsa-kert és nagyerdő közt fekvő s az 1661. sorszámu ház után kiosztott Holesi Arnold félre 2 hold 2602. □ öl ujosztásu föld az 1898. október 1-től 1901. október 1-ig terjedő három évre,

7. a Szent-Anna-utezai sorompón kívül fekvő 19 hold 1352 □ öl területű föld 1898. november 1-től 1901. november 1-ig terjedő 3 évre,

8. a Barcsay-féle ház utáni 7 hold 650 □ öl föld 1898. október 1-től 1901. október 1-ig terjedő 3 évre,

a számvevőségnél kitett s ott a hivatalos órák alatt megtekinthető árverési feltételek mellett az **1898. évi márczius hó 16-ik napján d. e. 9 órakor** a városház kistermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe kiadni fognak.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a kiáltási ár 10%-a készpénzben, az árverelő bizottság kezéhez bántpénzül leteendő.

Debreczen 1897. december 22-én.

A városi tanács.

Egy csepp

a zsebkezdőre elég, hogy annak napokra a legfinomabb természetes, frissen szedett

Rhein-Veilohen

(Rajnai ibolya)

kedves illatát adja. Valódián csak

Ferd. Mühlens

Köln a. Rh. Glockengasse Nr. 47ll. gyártja.

Minden jobb illatszertüzetben kapható.

Meghívó.

A „**Derecskei Takarékpénztár**“
Részvénytársaság

VII. évi rendes közgyűlését

1898. évi február hó 13. napján délelőtt 11 órakor tartja meg a saját üzlethelyiségében, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1897. évi üzlet eredményéről s a nyereség felosztására vonatkozó indítványa.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadások megvizsgálásáról.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak újabb 3 évre leendő megválasztása.
5. Esetleges indítványok.
Derecske, 1898. január hó 30.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, az alapszabályok értelmében tartozik részvényeit, melyeket a közgyűlést legalább egy hónappal megelőzőleg saját nevére iratott, szelvényeivel együtt, a részvénytársaság pénztárában, vagy Nagyváradon a „Biharmegyei kereskedelmi-, ipar- és termény hitelbank“-nál letenni, melyről térítvényt kap.

A zárszámadások és a forgalmi kimutatás a közgyűlést megelőző 3 napon keresztül a részvénytársaság üzlethelyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

Az igazgatóság.